

ници, някоя от дъщерите наследява дома на родителите си и грижите за тях. Нейният съпруг става “заврян зет” в бащината ѝ къща. Поради силно изразената патрилокалност това явление е голяма рядкост. За мъжа, възпитан в строги патриархални традиции, е недопустимо да скъса връзката с бащиния род и да се присъедини към друг род. Обикновено за “заврян зет” се избира мъж от по-беден род и от субгрупи на по-ниско ниво в груповата йерархия на общността. Информатори свидетелстват и за друга практика при отсъствието на мъжки наследник. Пред възможността да приемат зет в къщата си някои представители на общността (в случая “кардараши”) предпочитат да осиновят момче от свои роднини, което да ги наследи – “нямаме вяра на чужд човек”. В случаите, когато в къщата влезе зет, поне първите 10 години той няма думата в новия си дом. Едва когато с течение на времето покаже, че е сериозен, че може да се грижи за семейството и къщата си, неговото мнение започва да се зачита. В стремежа семейството и родът да си гарантират мъжки наследници може да се търси и една от причините за многобройността на децата в циганското семейство²⁰⁵.

Няколко степени определят **вертикалната линия на кръвно родство** у циганите. Непосредствените теренни изследвания показват, че те обикновено се изчерпват във възходяща линия до пралядо и в низходяща – до правнук. Обяснението за тази граница на родство по права линия е високата смъртност в недотам напреднала възраст (по данни на информаторка от т.нар. “градешки цигани”). Показателно е също отсъствието на конкретни реферативни названия за прабаба и пралядо в почти всички цигански групи. Този факт се потвърждава и от теренните проучвания на специалистите – при едно от проучванията си в Лом А. Пашова констатира много малък брой на възрастните хора, “което е свързано с много по-ниската при тях възрастова граница на смъртта”²⁰⁶.

²⁰⁵ Информатор от с. Раданово (Великотърновско) от групата “хорохане рома” свидетелства, че има пет дъщери и един син, който е последно дете. На въпроса “Защо толкова много деца?” той отговори, че не са спрели да правят деца, докато не дойде момчето – истинският наследник.

²⁰⁶ Пашова, А. Ромските културни традиции – отвъд границите на познатото. – <http://roma.swu.bg/RomiLom.pdf> – с. 6